

เมื่อเราพบกับคำสอนในระดับศีลธรรมบางเรื่องที่มีอยู่มากมายในพระไตรปิฎก ที่ดูแล้วเหมือนกับคำสอนของศาสนาพราหมณ์ เราก็ต้องแยกความหมายเหล่านั้นให้เป็นของพุทธเสียก่อน มิฉะนั้นเราอาจจะเข้าใจผิด คือคิดว่าพุทธก็สอนเหมือนกับพราหมณ์ คือสรุปง่ายๆว่า คำสอนของพุทธเท่านั้นจะอยู่ในจิตของตัวเองทั้งสิ้น คือเป็นสิ่งที่เราจะสามารถรู้สึกได้จริงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคำสอนที่ลึกซึ้ง แต่ถ้าเป็นคำสอนไกลตัว ที่เราไม่สามารถรู้สึกได้จริงในปัจจุบัน ที่ดูผิวเผินจะเป็นเรื่องสถานที่ หรือตัวตนบุคคล จะไม่ใช่คำสอนดั้งเดิมของพระพุทธเจ้า แต่เป็นคำสอนที่ผสมหรือปลอมปนเข้ามาใหม่ ซึ่งเราก็ต้องนำมาตีความให้เป็นคำสอนของพุทธศาสนาเสียก่อน เราจึงจะพบคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ซ่อนอยู่ในคำสอนเหล่านั้นได้

เกิดมาทำไม?

สำหรับผู้ที่เข้าใจและเห็นแจ้งชีวิตแล้วว่า “มันไม่มีตัวเราอยู่จริง” ก็จะเข้าใจได้ว่า มันไม่ได้มีตัวตนของเราหรือของใครๆมาเกิดตามที่เชื่อกันอยู่เลย ส่วนสิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้ว และรู้สึกว่าเป็นตัวเรานี้ มันเป็นแค่เพียงสิ่งที่ถูกปรุงแต่งขึ้นมาจากเหตุและปัจจัยโดยธรรมชาติเท่านั้น และเมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว มันก็ต้องมีหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติตามที่ธรรมชาติกำหนดมา ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ธรรมชาติกำหนดมา เขาก็จะต้องได้รับผลเป็นความทุกข์ทางใจและความเดือดร้อนทางกาย แต่ถ้าใครปฏิบัติหน้าที่ตามที่ธรรมชาติกำหนดมาได้อย่างถูกต้อง เขาก็จะไม่มีทุกข์ทางใจและไม่มีความเดือดร้อนทางกาย ซึ่งหน้าที่ของคนเรานั้นก็สรุปอยู่ที่ การดูแลรักษาร่างกายไม่ให้เกิดความทรمان และดูแลรักษาจิตใจไม่ให้เกิดความทุกข์

หน้าที่ในการดูแลรักษาร่างกายนั้นก็สรุปอยู่ที่ การแสวงหาปัจจัย ๔ มาบริหารร่างกาย และการดูแลร่างกายไม่ให้เกิดความทรمان ซึ่งก็หมายถึงการเรียนของเด็ก, การทำหน้าที่และการงานของผู้ใหญ่, การแสวงหาความรู้ที่จะช่วยให้เอาตัวรอดในสังคมและโลก, การออกกำลังกาย, การป้องกันหรือระวังโรคและภัยที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย, การ

๔. **โลกจินตา** คือ เรื่องโลกๆ คือตอนนี้เรายังไม่ต้องสนใจเรื่องต่างๆของชาวโลก เช่นเรื่องทางวัตถุทั้งหลาย ที่ไม่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาเพื่อความพ้นทุกข์ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับโลก เช่น ใครสร้างโลก ? โลกมีที่สิ้นสุดหรือไม่? เป็นต้น และเรื่องของชีวิตหลังความตายด้วย เช่น ตายแล้วไปไหน ? หรือ นรก สวรรค์ เป็นต้น ว่ามีจริงหรือไม่ หรือเป็นอย่างไร?

สรุปได้ว่าเรื่องที่ไม่ควรศึกษาเหล่านี้ ล้วนเป็นเรื่องของความเชื่อที่ไกลตัวทั้งสิ้น ถ้าเรามาศึกษาเรื่องความเชื่อที่ไม่มีหลักการที่แน่ชัด ไม่มีเหตุผลมาอธิบายให้เข้าใจได้ และไม่มีของจริงหรือหลักฐานมายืนยัน แล้วจะเกิดปัญญาขึ้นมาได้อย่างไร? เพราะมันเป็นเรื่องที่มีแต่จะทำให้เกิดความมกมายมากขึ้นเท่านั้น ถ้าใครไปหลงศึกษาเข้า ก็อาจจะจมติดอยู่กับความเชื่อเหล่านี้ แล้วก็จะทำให้เกิดความเข้าใจผิด ต่อหลักคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้าได้

ศึกษาจากร่างกายและจิตใจของเราเอง

การศึกษาเรื่องการดับทุกข์นี้ พระพุทธเจ้าสอนให้เราศึกษา จากชีวิตจริงของเราในปัจจุบัน ที่ยังมีความทรงจำดี และมีสติรู้สึกตัวดีอยู่นี้ เพราะความทุกข์มันก็เกิดที่ชีวิตของเรา นี่ ดังนั้นการดับทุกข์มันก็ต้องมาดับที่ชีวิตของเรา ถ้าจะไปดับเอาในชาติหน้าหรืออีกหมื่นชาติแสนชาติ ตามที่เชื่อกันอยู่ แล้วมันจะทำให้ความทุกข์ในชีวิตนี้ดับลงได้อย่างไร?

การศึกษาชีวิตของเรานี้ ก็ศึกษาจากตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ของเรานี่เอง โดยการพิจารณาจากความเป็นจริงว่า สิ่งเหล่านี้มันเกิดขึ้นมาจากเหตุอะไร? ตั้งอยู่ได้ด้วยเหตุอะไร? และดับหายไปเพราะขาดเหตุอะไร? ซึ่งเมื่อเข้าใจแล้วก็ให้มาพิจารณาดูอีกว่า เมื่อจิตของเราเกิดความยึดถือว่าชีวิตนี้คือตัวตนของเราจริงๆ (คือเกิดอุปาทาน) จิตจะเกิดความทุกข์ขึ้นมาทันทีจริงหรือไม่? และเมื่อจิตของเรา มีปัญญาและสมาธิพร้อมเมื่อใด ความยึดถือว่าชีวิตนี้คือตัวตนของเราจริงๆ จะดับหายไป (แม้เพียงชั่วครา) และทำให้ความทุกข์ดับหายไป (แม้เพียงชั่วครา) จริงหรือไม่?